

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U102982

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-06-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Касьянова Олександра Андріївна

2. Kasianova Oleksandra Andriivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Шифр наукової спеціальності: 10.02.01

Назва наукової спеціальності: Українська мова

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 12-05-2021

Спеціальність за освітою: Українська мова і література, іспанська мова

Місце роботи здобувача: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, м. Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.001.19

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, м. Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, м. Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.21.37

Тема дисертації:

1. Діапазон варіативності губних приголосних у сучасному українському мовленні (експериментально-фонетичне дослідження)
2. The range of variability of labial consonants in the modern Ukrainian speech (experimental phonetic research)

Реферат:

1. Дисертацію присвячено вивченню вимови українських губних приголосних в аспекті індивідуального породження мовлення. Вперше в українському мовознавстві здійснено комплексний аналіз (артикуляційний, акустичний, аудитивний та фонологічний) губних приголосних української мови, з урахуванням поєднання губної та язикової активності, на прикладі малої соціальної групи – філологів, чие мовлення показове щодо стійкості літературної норми. У роботі описано звукове поле кожної губної фонемі, яке можна розширити, якщо вийти за межі вимовної норми і розглядати варіативність крізь призму індивідуальних фізіологічних

особливостей. Завдяки поєднанню соціофонетичної і фонетичної методик виявлено причини змінності якісних ознак губних, межі їхнього діапазону та простежено напрямок їхнього розвитку. За матеріалами палатографування доведено, що при творенні губних приголосних, крім лабіального, обов'язковим є другий – язиковий – фокус.

2. The issues of language and speech variability are currently studied within sociolinguistics and socially oriented disciplines such as interlinguistics, sociophonetics, social dialectology, experimental sociolinguistics, and so on. New approaches and the tendency to multidimensional study of speech phenomena deepened the interest in studying sound changes which demonstrate greater potential of speech rather than language as a socio-historical and abstract phenomenon does. The thesis is devoted to studying variation of features of individual speech generation which form the structure of speech that is expressed by consonant – vowel unity of the minimal element – a syllable as a unit, which on the one hand demonstrates articulatory limitlessness, and on the other – potentialities of the language system, its historical perspective that lead to revision of the existing classifications of sounds and extension of the concept of the language norm as it is. The material for the study of labial consonants was the oral literary Ukrainian speech of 13 speakers, recorded in an acoustic signal, palatograms and video files. The experimental material was collected in the laboratory of experimental phonetics of Taras Shevchenko National University of Kyiv. The thesis describes most representative articulatory acoustic pictures (palatograms and video snapshots, spectrograms, oscillograms) for each labial consonant. The scholarly novelty of the thesis refers to the fact that in general phonetics there is no description of labial consonants separately as a group taking into account acoustic, articulatory, perceptual and phonological aspects. Our thesis, for the first time in Ukraine, considers labial consonants in terms of combination of the labial and lingual activity, which has led before to misunderstanding and sometimes misleading description of the nature of the mentioned group of consonants. The paper demonstrates the sound field for each occurrence of the labial which is possible at the level of the norm. Combination of sociophonetic and phonetic methods helped us to define the reasons for variability of the qualitative features of labial sounds, the limits of their range and to trace the direction of their development.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бас-Кононенко Оксана Василівна

2. Bas-Kononenko Oksana Vasylivna

Кваліфікація: 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мойсієнко Віктор Михайлович

2. Moisiienko Viktor Mykhailovych

Кваліфікація: 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вербич Наталія Сергіївна

2. Verbych Natalija S.

Кваліфікація: 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Мойсієнко Анатолій Кирилович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Мойсієнко Анатолій Кирилович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.